

Број/Број: 03/10-50-19-134-6/15
Сарајево/Sarajevo, 27.02.2015.

Истраживање број: 193
Врста истраживања: **INF**

**BROJ ZASTUPNICA U
PARLAMENTIMA I SKUPŠTINAMA U BOSNI I HERCEGOVINI
(SAZIVI 2010 – 2014 I 2014 – 2018)**

Припремили:
Нихада Јелећ
Александар Мићић
Аида Османовић

Дескриптор: равноправност сполова

Истраживање је намењено посланицима и делегатима, који могу поставити додатна питања, сугестије и коментаре на email адресу: istrazivacki.sektor@parlament.ba.

Јавност Босне и Херцеговине може коментирати радове, али Истраживачки сектор нема могућност да одговара на коментаре и дискутира о истраживању.

Информације наведене у садржају истраживања важеће су у тренутку припреме истраживања и оне се не ажурирају након објаве истраживања.

Истраживање не одражава званичан став Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине (PSBiH).

**BROJ ZASTUPNICA U
PARLAMENTIMA I SKUPŠTINAMA U BOSNI I HERCEGOVINI
(SAZIVI 2010 – 2014 I 2014–2018)**

I UVOD

U ovom radu dat je broj izabranih zastupnica u parlamentima i skupštinama Bosne i Hercegovina na državnom, entitetskom i kantonalnom nivou u sazivima 2010–2014 i 2014–2018.

Osim navedenih, predstavljeni su podaci i za Skupštinu Brčko Distrikta BiH. Prema Ustavu Bosne i Hercegovine, Brčko distrikt Bosne i Hercegovine (BD BiH) je jedinica lokalne samouprave i izbori za organe vlasti BD BiH se održavaju u okviru lokalnih izbora u Bosni i Hercegovini. Međutim, BD BiH ima jednodomnu Skupštinu koja je nadležna za donošenje zakona, budžeta i ostalih akata Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Zakonom o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini propisana je zastupljenost spolova najmanje 40 % u tijelima svih nivoa vlasti u BiH.

Izbornim zakonom Bosne i Hercegovine propisana je zastupljenost spolova najmanje 40% na kandidatskim listama na izborima.

II BROJ ZASTUPNICA

Parlament i dom		Saziv 2010 – 2014			Saziv 2014 – 2018		
		Ukupan broj zastupnika	Broj zastupnica	Broj zastupnica %	Ukupan broj zastupnika	Broj zastupnica	Broj zastupnica %
Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine	Predstavnički dom ¹	42	9	21,40%	42	10	23,80%
	Dom naroda ²	15	2	13%	15	2	13%

Parlament/skupština i dom		Saziv 2010 – 2014			Saziv 2014 – 2018		
		Ukupan broj zastupnika	Broj zastupnica	Broj zastupnica %	Ukupan broj zastupnika	Broj zastupnica	Broj zastupnica %
Parlament Federacije BiH	Predstavnički dom	98 ³	17	17,34%	98 ⁴	23	23,46%
	Dom naroda	58 ⁵	14	24,13%	58 ⁶	8	13,79%
Narodna skupština Republike Srpske	Predstavnički dom	83 ⁷	19	22,89%	83 ⁸	15	18,07%
	Vijeće naroda	28 ⁹	4	14,28%	28 ¹⁰	8	28,57%

¹ Internetska stranica Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine: <https://www.parlament.ba/sadrzaj/poslanici/p/Archive.aspx?m=3&langTag=bs-BA> (datum pristupa 26.02.2015.)

² Internetska stranica Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine: <https://www.parlament.ba/sadrzaj/poslanici/d/Archive.aspx?m=3&langTag=bs-BA> (datum pristupa 26.02.2015.)

³ Opšti izbori 2010. godine, Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine http://www.bhas.ba/tematskibilteni/2010_OP_IZB_bh.pdf (datum pristupa 26.02.2015.)

⁴ Parlament Federacije Bosne i Hercegovine, Predstavnički dom, internet stranica <http://predstavnickidom-pfbih.gov.ba/bs/page.php?id=8> (datum pristupa 26.02.2015.)

⁵ Parlament Federacije Bosne i Hercegovine, Dom naroda, internet stranica http://www.parlamentfbih.gov.ba/bos/dom_naroda/organizacija/klubovi.html i http://www.parlamentfbih.gov.ba/dom_naroda/bos/dom_naroda/organizacija/klubovi.html (datum pristupa 26.02.2015.)

⁶ Parlament Federacije Bosne i Hercegovine, Dom naroda, internet stranica http://www.parlamentfbih.gov.ba/dom_naroda/bos/dom_naroda/organizacija/delegati.html (datum pristupa 26.02.2015.). Napomena: U Dom naroda su trenutno delegirana 54 delegata (4 delegatska mjesta predviđena za delegate iz srpskog naroda nisu popunjena) i u odnosu na trenutni broj od 54 delegata u Domu naroda Parlamenta FBiH je 14,81% žena.

⁷ Narodna skupština Republike Srpske, internet stranica <http://www.narodnaskupstinars.net/?q=la/narodna-skup%C5%A1tina/saziv/osmi-saziv> (datum pristupa 26.02.2015.)

⁸ Narodna skupština Republike Srpske, internet stranica <http://www.narodnaskupstinars.net/?q=la/narodna-skup%C5%A1tina/saziv/deveti-saziv> (datum pristupa 26.02.2015.)

⁹ Izvještaj o stanju ljudskih prava za 2010. godinu: Bosna i Hercegovina, Ambasada Sjedinjenih Američkih Država, internet stranica <http://bosnian.sarajevo.usembassy.gov/ljudska-prava-2010.html> (27.02.2015.)

¹⁰ Vijeće naroda Republike Srpske, internet stranica http://www.vijecenarodars.net/index.php?option=com_content&view=article&id=18&Itemid=23&lang=sr (datum pristupa 26.02.2015.)

<i>Skupština</i>		<i>Saziv 2010 – 2014</i>			<i>Saziv 2014 - 2018</i>		
		<i>Ukupan broj zastupnika</i>	<i>Broj zastupnica</i>	<i>Broj zastupnica %</i>	<i>Ukupan broj zastupnika</i>	<i>Broj zastupnica</i>	<i>Broj zastupnica %</i>
Skupštine kantona u Federaciji BiH¹¹	1.Unsko–sanski kanton	30	4	13,33%	30	2	6,67%
	2.Posavski kanton	21	5	23,81%	21	5	23,81%
	3.Tuzlanski kanton	35	6	17,14%	35	8	22,86%
	4.Zeničko-dobojski kanton	35	7	20%	35	7	20%
	5.Bosansko-podrinjski kanton	25	7	28%	25	4	16%
	6.Srednjobosanski kanton	30	8	26,67%	30	4 ¹²	13,33% (za 4 zastupnice)
	7.Hercegovačko-neretvanski kanton	30	7	23,33%	30	6	20%
	8.Zapadno-hercegovački kanton	23	3	13,04%	23	6	26,09%
	9.Kanton Sarajevo	35	7	20%	35	7	20%
	10.Livanjski kanton	25	4	16%	25	2	8%

<i>Skupština</i>		<i>Saziv 2008 – 2012</i>			<i>Saziv 2012 – 2016</i>		
		<i>Ukupan broj zastupnika</i>	<i>Broj zastupnica</i>	<i>Broj zastupnica %</i>	<i>Ukupan broj zastupnika</i>	<i>Broj zastupnica</i>	<i>Broj zastupnica %</i>
Skupština Brčko distrikta Bosne i Hercegovine¹³ (2008 -2011)		31	3	9,67%	31	3	9,67%
	(2011 - 2012)		4	12,90%			

¹¹ Podaci o broju zastupnica u skupštinama kantona u FBiH su dobiveni od nadležnih osoba u skupštinama kantona telefonskim putem, 27.02.2015.

¹² Za još jednu, petu, zastupnicu se čeka potvrda mandata od CIK-a. Ako CIK potvrdi njen mandat procentualni broj zastupnica će iznositi 16,67%.

¹³ Internetska stranica Skupštine Brčko distrikta BiH: <http://skupstinabd.ba/ba/o-skuptini.html> (datum pristupa 26.02.2015.)

III ZAKONSKI OSNOV RAVNOPRAVNE ZASTUPLJENOSTI SPOLOVA

a) *Zakon o ravnopravnosti spolova*

U svim državnim tijelima na svim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini, što uključuje i tijela lokalne samouprave, kao i bh. predstavnike i delegacije u međunarodnim organizacijama i tijelima, spolovi moraju biti ravnopravno zastupljeni, a prema *Zakonu o ravnopravnosti spolova* iz 2003. godine.¹⁴ Ravnopravna zastupljenost spolova postoji u slučaju kada je jedan od spolova zastupljen najmanje u procentu 40% u svim državnim tijelima. Procenat od 40% zastupljenosti propisan je *Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o ravnopravnosti spolova* iz 2009. godine¹⁵:

„Član 20.

(1) Državna tijela na svim nivoima organizacije vlasti, i tijela lokalne samouprave, uključujući zakonodavnu, izvršnu i sudsku vlast, političke stranke, pravna lica s javnim ovlaštenjima, pravna lica koja su u vlasništvu ili pod kontrolom države, entiteta, kantona, grada ili općine ili nad čijim radom javni organ vrši kontrolu, osigurat će i promovirati ravnopravnu zastupljenost spolova u upravljanju, procesu odlučivanja i predstavljanju. Ova obaveza postoji i za sve ovlaštene predlagače prilikom izbora predstavnika i delegacija u međunarodnim organizacijama i tijelima.

(2) Ravnopravna zastupljenost spolova postoji u slučaju kada je jedan od spolova zastupljen najmanje u procentu 40% u tijelima iz stava (1) ovog člana.

(3) Diskriminacijom po osnovu spola smatra se situacija kada ne postoji ravnopravna zastupljenost iz stava (2) ovog člana.

(4) Tijela iz stava (1) ovog člana u cilju ostvarivanja ravnopravne zastupljenosti spolova i otklanjanja diskriminacije dužna su donositi posebne mjere propisane članom 8. ovog Zakona.“

b) *Izborni zakon Bosne i Hercegovine*

Izbornim zakonom Bosne i Hercegovine, članom 4.19 stav 4. propisan je procenat zastupljenosti spolova na kandidatskim listama za izbore:

“Svaka kandidatska lista uključuje kandidate muškog i ženskog spola, koji su ravnopravno zastupljeni. Ravnopravna zastupljenost spolova postoji u slučaju kada je jedan od spolova zastupljen s najmanje 40% od ukupnog broja kandidata na listi. Kandidati spola koji je manje zastupljen raspoređuju se na kandidatskoj listi na sljedeći način: najmanje jedan kandidat manje zastupljenog spola među prvih dva kandidata, dva kandidata manje zastupljenog spola među prvih pet kandidata i tri kandidata manje zastupljenog spola među prvih osam kandidata, itd.”

Ovaj procenat propisan je *Zakonom o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine* iz 2013. godine (Službeni glasnik BiH, br. 18/13).¹⁶

¹⁴ Zakon o ravnopravnosti spolova usvojen je 2003. godine (Službeni glasnik BiH br. 16/03), a izmijenjen 2009. godine (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini, “Službeni glasnik BiH” br.102/09.). Godinu dana poslije ustavnopravne komisije oba doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine utvrdile su prečišćeni tekst ovog Zakona (Zakon o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini – prečišćeni tekst, “Službeni glasnik BiH” br. 32/10), koji je objavljen u Službenom glasniku Bosne i Hercegovine, a kako bi Zakon bio dostupan za upotrebu u integralnom obliku. Izvor: internetska stranica Agencije za ravnopravnost spolova BiH <http://arsbih.gov.ba/?project=zakon-o-ravnopravnosti-spolova-u-bih> (datum pristupa 27.02.2015.)

¹⁵ Procenat od 40% zastupljenosti spola bio je odredba tadašnjeg člana 15. Zakona. S obzirom na to da su ustavnopravne komisije PSBiH izradile prečišćeni tekst ovog Zakona, odredba koja se odnosi na procenat zastupljenosti spolova u organima vlasti postala je član 20. Zakona o ravnopravnosti spolova.

¹⁶ Izvor: internetska stranica Službenog lista BiH <http://www.sluzbenilista.ba/page/akt/4WczY8BNyvc> (datum pristupa 27.02.2015.)